

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs	PS 0363
Profesija	Gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas avionikas inženieris
Kvalifikācijas līmenis	5

Nodarbinātības apraksts

Gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas avionikas inženieris, kas strādā organizācijās, kurās izmanto gaisa kuģus, veic to tehnisko ekspluatāciju, apkopi un remontu. Gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas avionikas inženieris spēj veikt uzdevumus, kas saistīti ar gaisa kuģu elektronisko, elektrisko un elektromehānisko iekārtu lietošanu, uzraudzību un apkopi, analizēt ekonomiskos aspektus, plānot izpildāmos darbus, gatavot darbam ierīces un elektroniskās, elektriskās, elektromehāniskās iekārtas pēc spēkā esošajām reglamentējošajām instrukcijām, īstenot prasības darba drošībā un apkārtējās vides aizsardzībā. Veikt pētniecības darbu gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas jomā.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darbs ar dokumentāciju	1.1. Pārzināt un ievērot reglamentējošās instrukcijas un procedūras. 1.2. Izvēlēties saistošās apkopes/remonta procedūras (pēc tehniskās apkopes programmas). 1.3. Noformēt gaisa kuģu iekārtu tehniskās apkopes dokumentāciju.
2. Gaisa kuģa tehniskā apkope.	2.1. Uzturēt gaisa kuģa lidotspēju. 2.2. Izpildīt gaisa kuģa pirmslidojuma tehniskās apkopes darbus. 2.3. Izpildīt tehniskajā dokumentācijā noteiktās procedūras. 2.4. Nodrošināt aviācijas palīgierīču tehnisko ekspluatāciju.
3. Gaisa kuģa elektronisko iekārtu apkope.	3.1. Veikt elektronisko iekārtu tehnisko apkopi. 3.2. Atpazīt elektronisko iekārtu bojājumus un atteices. 3.3. Atjaunot gaisa kuģa elektronisko iekārtu darbaspēju. 3.4. Analizēt atteižu cēloņus un novērst atkārtotu atteižu rašanās iespēju.
4. Gaisa kuģa elektrosistēmas un elektromehāniskās sistēmas tehniskā apkope.	4.1. Veikt elektrosistēmas un elektromehāniskās sistēmas tehnisko apkopi. 4.2. Diagnosticēt elektrosistēmas un elektromehāniskās sistēmas bojājumus un atteices. 4.3. Atjaunot elektrosistēmas un elektromehāniskās sistēmas darbaspēju. 4.4. Analizēt atteižu rašanās cēloņus un novērst atkārtotu atteižu rašanās iespēju.
5. Radioelektronisko un navigācijas iekārtu tehniskā apkope.	5.1. Veikt radioelektronisko un navigācijas iekārtu tehnisko apkopi. 5.2. Diagnosticēt radioelektronisko un navigācijas iekārtu atteices un bojājumus, atjaunot darbaspēju. 5.3. Analizēt atteižu rašanās cēloņus un novērst atkārtotu atteižu rašanās iespēju.

6. Gaisa kuģa komponentu apkope	6.1. Veikt gaisa kuģa komponentu profilaktisko apkopi un dažādus sīkus remontdarbus.
---------------------------------	--

Darba vidi raksturojošie īpašie faktori

- Organizatoriskie faktori – darbs tiek veikts individuāli vai darba grupas sastāvā. Vadīt darba grupas, kuru sastāvā ir 3. vai 4. profesionālās kvalifikācijas līmeņa speciālisti.

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai

- Noteikt profesionālās darbības specifiku atbilstoši normatīvajiem dokumentiem.
- Būt apstiprinātam ar profesionālās kompetences sertifikātu.

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Speciālās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/ spējas
------------------------	-----------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Izmantot savas nozares standartus un reglamentējošās instrukcijas. • Lietot praktiskajā darbā terminoloģiju angļu valodā. • Zināt jaunākos sasniegumus tehnikā savā nozarē. • Izmantot datora iespējas iekārtu ekspluatācijas organizēšanai un parametru kontrolei. • Nodrošināt tehniskās dokumentācijas sagatavošanu un analizēt ekonomiskos aspektus • Izvēlēties iekārtu kontroles līdzekļus, vadīt iekārtu ekspluatāciju un modernizācijas procesu • Nodrošināt palīgiekārtu izmantošanu tehniskās apkopes cikla posmos 	<ul style="list-style-type: none"> • Spēt sazināties angļu valodā • Izpildīt darba aizsardzības un drošības prasības iekārtu apkopes procesā. • Izstrādāt prasības iekārtu tehniskiem un ekspluatācijas parametriem, risinot konkrētus uzdevumus. • Analizēt agregātu parametru atbilstību esošajiem standartiem un reglamentējošām instrukcijām.. • Veikt iekārtu apkopi atbilstoši reglamentējošās un tehniskās dokumentācijas prasībām • Izmantot mērīšanas iekārtas tehniskā stāvokļa kontrolei. • Veikt tehniskās apkopes darbus. • Veikt remonta darbus. • Veikt tehniskās apkopes iekārtu modernizēšanu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spēt sazināties angļu valodā. • Saskarsmes prasme. • Strādāt komandā (grupā). • Veikt darbu patstāvīgi. • Lietot informācijas meklēšanas un atlasē līdzekļus. • Plānot izpildāmos darbus. • Noformēt tehniskās apkopes dokumentāciju. • Ievērot profesionālo ētiku. • Ievērot darba higiēnas un drošības prasības.
--	--	--

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Aerodinamikas pamati		+	
Angļu valoda			+
Aviācijas elektriskās mašīnas un aparāti			+
Aviācijas ierīces, sistēmas			+
Aviācijas tiesību akti			+
Cilvēka dzīvības un drošības nodrošinājuma sistēmas			+
Cilvēka faktori		+	
Ciparu tehnikas elektronisko instrumentu sistēmas			+

Civilā aizsardzība			+
Darba aizsardzība			+
Datormācības (Window, Word, Excel, E-pasts, Internet)			+
Dzinējspēks (piedziņa)			+
Ekonomika		+	
Elektronikas pamati, elektrotehnikas pamati		+	
Gaisa kuģa aerodinamika, struktūra un sistēmas		+	
Gaisa kuģu automātiskās vadības sistēmas			+
Gaisa kuģu elektroapgāde un elektrificētās sistēmas			+
Gaisa kuģu elektromehānismu piedziņa			+
Gaisa kuģu elektronisko iekārtu tehniskā ekspluatācija			+
Gaisa kuģu lidojumu drošība			+
Gaisa kuģu radiolokācijas sistēmas			+
Gaisa kuģu radionavigācijas sistēmas			
Gaisa kuģu sakaru sistēmas			+
Gaisa kuģu spēka iekārtas kontroles ierīces un sistēmas			+
Gaisa kuģu tehniskā ekspluatācija, tās organizēšana un nodrošinājums		+	+
Gaisa kuģu tehnisko apkopi reglamentējošās instrukcijas			+
Matemātika, fizika		+	
Materiāli un komponenti		+	
Tehniskā diagnostika			+
Tēlotāja ģeometrija un inženiergrafika		+	
Teorētiskā mehānika		+	
Transporta ekoloģija, apkārtējās vides aizsardzība			+

Profesijas standarta projekta izstrādes darba grupas sastāvs:

<i>Vadītājs:</i>	Mārtiņš Kleinhofs	- RTU, Aviācijas institūta direktors
<i>Locekļi:</i>	Bertolds Martins Fliks	-A/K Air Baltic prezidents un izpilddirektors
	Vitālijs Pavelko	- RTU, Aviācijas institūta profesors
	Pjotrs Trifonovs-Bogdanovs	- RTU, Aviācijas institūta asoc. profesors
	Vladimirs Šestakovs	- RTU, Aviācijas institūta profesors
<i>Konsultanti:</i>	Māris Ansons	- CAA Radiotehniskā aprīkojuma uzraudzības nodaļas vadītājs
	Lauris Miķelsons	-A/K Air Baltic inženieru departamenta vadītājs
	Andrejs Solomatovs	- A/K RAF-AVIO tehniskā direktora vietnieks
	Andris Zirnājs	- CAA Lidotspējas daļas gaisa kuģu lidotspējas novērtēšanas nodaļas vadītājs
	Ivars Zorgenfrejs	- SM negadījumu izmeklēšanas nodaļas vecākais referents

Profesijas standarta eksperti (vārds, uzvārds, darbavieta, amats):

A.Muižnieks, LR Satiksmes ministrija, Civilās aviācijas administrācija, Aviācijas departamenta direktors

V.Skujiņa, LZA, Terminoloģijas komisija, priekšsēdētāja